

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3133/2025
19.11.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовић и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа адвокат Сања Џингалашевић из ..., против тужене Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво из Београда, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављену против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3907/24 од 18.10.2024. године у седници од 19.11.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 3907/24 од 18.10.2024. године, тако што се жалба тужене одбија као неоснована и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Београду П1 1309/15 од 10.04.2024. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиоцу на име трошкова ревизијског поступка исплати износ од 90.000,00 динара у року од 15 дана од дана пријема писаног отправка пресуде.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П1 1309/15 од 10.04.2024. године, ставом првим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу исплати на име дуга и накнаде штете, због неисплаћеног износа од 5.400 евра утврђеног социјалним програмом као делом програма реструктурирања по средњем курсу НБС на дан 30.05.2009. године, као доспелости потраживања умањен за исплаћен

- износ од 277.121,57 динара дана 15.01.2021. године и 35.862,34 динара, дана 15.01.2021. године, са законском затезном каматом од 30.05.2009. године, као дана доспећа потраживања па до исплате

- законску затезну камату на износ од 511.463,70 динара, почев од 30.05.2009. године до 20.04.2019. године, као наредног дана од доношења решења Привредног суда у Београду Ст бр.72/2015 од 19.04.2019. године, по коме је извршена исплата од 277.121,57 динара,

- законску затезну камату на износ од 234.342,13 динара, почев од 20.04.2019. године до 15.01.2021. године као наредног дана од доношења решења Привредног суда у Београду Ст. бр.72/2015 од 14.01.2019. године по ком је извршена исплата у висини од 35.862,34 динара,

- износ од 198.479,79 динара са законском затезном каматом од 15.01.2021. године па до исплате, све у року од 15 дана од пријема писаног отправка пресуде.

Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 201.500,00 динара, са законском затезном каматом од дана наступања извршности одлуке о трошковима па до коначне исплате, у року од 15 дана по пријему писаног отправка пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3907/24 од 18.10.2024. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Трећег основног суда у Београду П1 1309/15 од 10.04.2024. године у ставу првом изреке, и одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужена да му на име дуга и накнаде штете за износ од 5.400 евра утврђен Социјалним програмом као део програма реструктуирања по средњем курсу НБС на дан 13.05.2009. године, па до доспелости потраживања (исплати износ) умањен за неисплаћени износ од 277.121,57 динара од дана 15.01.2021. године и 35.862,34 динара као дана доспелости потраживања па до исплате и то законску затезну камату на износ од 511.463,70 динара почев од 13.05.2009. године до 20.04.2019. године као наредног дана од доношења решења Привредног суда у Београду Ст 72/2015 од 19.04.2019. године, по којем је извршена исплата 277.121,57 динара, законску затезну камату на износ од 234.342,13 динара почев од 12.04.2019. године до 15.01.2021. године као наредног дана од доношења решења Привредног суда у Београду Ст бр.72/2015 од 14.01.2019. године по коме је извршена исплата у висини од 35.862,34 динара, и износ од 198.478,79 динара са законском затезном каматом од 15.01.2021. године до исплате. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу другом изреке првостепеног суда и одбијен као неоснован захтев за накнаду трошкова парничног поступка у износу од 201.500,00 динара са законском затезном каматом од дана наступања извршности одлуке о трошковима па до коначне исплате и обавезан тужилац да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 120.100,00 динара у року од 15 дана од дана пријема пресуде. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове жалбеног поступка од 27.000,00 динара. Ставом четвртим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка по жалби.

Против правноснажне другостепене пресуде, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, са позивом на одредбу члана 404. ЗПП.

С обзиром да је ревизија тужиоца дозвољена по одредби члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП („Сл. гласник РС“, бр.72/11...10/23), то није било потребе да се о истој одлучује као о посебној ревизији.

Испитујући побиијану пресуду на основу члана 408. ЗПП, у вези члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП, Врховни суд је нашао да је ревизија основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код Компаније Интернационал ЦГ и Компаније Генерал Експорт, са одређеним годинама радног стажа. Над назначеним компанијама је отворен поступак реструктуирања. Према социјалном програму који је постао саставни део програма реструктуирања, било је предвиђено да са запосленима који испуњавају услове за накнаду исплати новчани износ од 200 евра за сваку пуну годину радног стажа коју су остварили у Компанији ДП „Интернационал ЦГ“ укључујући и зависна друштва јер је ДП „Генерал Експорт“ био зависно друштво Компаније „Интернационал ЦГ“. Тужилац се пријавио за остваривање права из назначеног социјалног програма. Програми за реструктуирање

за обе компаније су усвојени а Агенција за приватизацију је 01.06.2009. године обавестила Министарство економије и регионалног развоја да је за обе имовинске целине наступио дан испуњења те да би Министарство економије и регионалног развоја требало да се обрати Министарству финансија за сагласност за исплату новчане накнаде запосленима и бившим запосленима у те две компаније. Пресудом Трећег основног суда у Београду П1 12603/10 од 02.09.2014. године, ставом првим изреке, обавезани су Компанија „Интернационал ЦГ у реструктуирању“ и ДП „Генерал Експорт“ у реструктуирању да тужиоцу солидарно исплате износе од 5.400 евра са законском затезном каматом од 30.05.2009. године до исплате све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате. Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 бр.461/15 од 15.01.2015. године, ставом првим изреке, потврђена је пресуда Трећег основног суда у Београду П1 бр.12603/10 од 02.09.2014. године у делу става првог изреке, за износ главног дуга у односу на тужену Компанију ДП „Генералекспорт“ у реструктуирању. Ставом другим изреке, преиначена је наведена пресуда у делу става првог изреке у погледу одлуке о камати тако што је обавезана Компанија ДП „Генералекспорт“ у реструктуирању да тужиоцу на износ од 5.400 евра плати камату по стопи Европске централне банке до 24.12.2012. године а од 25.12.2012. године да плате камату по стопи прописаној Законом о затезној камати у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, а захтев тужиоца за исплату законске затезне камате на динарску противвредност дуга одбијен је као неоснован. Ставом трећим изреке, укинута је пресуда у односу на тужену РС. Тужиоцу је исплаћен износ од 312.983,91 динар.

При овако утврђеном чињеничном стању, а сходно одредби члана 155. став 1. и члана 172. ЗОО, а имајући у виду чињеницу да су Министарство финансија и Агенција за приватизацију органи РС првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужиоца.

Другостепени суд није прихватио овакву правну аргументацију првостепеног суда налазећи да на страни тужене РС, не постоји пасивна легитимација у овом предмету спора. Ово из разлога, јер у односу на тужену РС није остварена материјалноправна претпоставка одговорности која претпоставља постојање материјално правног односа тужиоца и тужене РС тј. тај услов у конкретном случају није остварен. Тужилац није доказао да је штета коју је трпео у изузетно последичној вези са радњом или пропуштањем органа тужене РС па се туженој РС не може приписати одговорност у смислу члана 154. став 1. и 172. став 1. ЗОО. Даље, је другостепени суд закључио да првостепени суд није правилно ценио околност да је тужена Агенција за приватизацију самостално правно лице са сопственим правима и обавезама и одговорностима, те да се њени пропусти не могу приписати туженој РС.

По оцени Врховног суда, овакво правно становиште другостепеног суда није прихватљиво.

Наиме, стоји чињеница да тужиоцу није исплаћен целокупни новчани износ који му је признат по социјалном програму, а који социјални програм је био саставни део реструктуирања компаније „Интернационал ЦГ“, Београд и Компаније „Генерал експорт“ дп Београд. Према ставу Уставног суда израженим у одлуци Уж 4439/2012 од 08.05.2013. године, у поступку реструктуирања не смеју трпети штетне последице лица која нису поднела уставну жалбу а налазе се у истој правној ситуацији као подносиоци уставне жалбе, због пропуста који су у поступку усвајања социјалног програма начинили наводни органи субјекта приватизације. Министарство финансија као орган РС, условио је исплату која је требала да се изврши тужиоцу након извршене продаје имовине у стечајној деоби стечајне масе да се са тим новцем купе државне хартије од вредности тј. да се новчана средства од имовине субјекта приватизације пласирају у куповину државних хартија од вредности и да се за то отвори посебан

наменски рачун. Оваква сагласност Министарства финансија и привреде имала је за директну последицу онемогућавање реализације потраживања тужиоца. Она се састоји у неизвршавању обавеза према тужиоцу да се изврши исплата његових доспелих потраживања из средстава која су уплаћена на рачун агенције. Стога се одговорност Министарства финансија као државног органа РС може сматрати неправилним радом у смислу члана 172. став 1. ЗОО, вршење њихових јавно - правних овлашћења

Имајући у виду напред изнето на основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучио је као у изреци.

Одлуку о трошковима поступка суд је донео на основу члана 153. и 154. и члана 165. ЗПП, при чему су тужиоцу признати трошкови за стручни састав ревизије у износу од 90.000,00 динара (колико је и тражено), па је одлучено као у изреци.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић